

Specifika samverkansrådet
för folkhälsa

Tjänsteställe
Förvaltningen regional
utveckling

Sekreterare
Maria Lindborg

Justerade: Jari Mehtäläinen 250403
Behcet Barsom 250404

Minnesanteckningar

- specifika samverkansrådet för folkhälsa

Tid: Fredag 21 mars 2025 kl 9-12 kl 11-12 gemensamt möte med specifika
samverkansrådet social välfärd samt vård och omsorg

Plats: Digitalt möte på Teams

Förhinder meddelas till:

maria.lindborg@regionorebrolan.se

Välkommen!

Behcet Barsom

Ordförande specifika samverkansrådet för folkhälsa

Nummer/ föredragande	Ärende
1. ordf.	Mötet öppnas Bechet Barsom hälsar välkomna
2. ordf.	Godkännande av dagordning Mötet godkände dagordningen
3. ordf.	Val av justerare utöver ordförande Jari Mehtäläinen
4. ordf.	Föregående möte och protokoll Godkändes och lades till handlingarna
5. Ingmar	Rapport från chefsgrupp folkhälsa Två möten, januari och mars, Föräldrastödsstrategin är antagen av regionstyrelsen i maj 2024. Nu behöver genomförandet ske. En arbetsgrupp ska utses, syfte se över vad som bör göras gemensamt i länet. Samverkansplan kring folkhälsoarbetet är antagen. Beslut taget kring en gemensam utbildningsdag under hösten, målgrupp är de med folkhälsoupdrag i länet, folkhälsovetare och även närliggande professioner Strategiska samverkanskompetenser för tvärsektorieellt arbete SKR Planering inför kommande befolkningsundersökningar 2026, Hälsa på lika villkor, (HLV) som ersätter Liv & hälsa, samt Liv & hälsa ung.
6. Ingmar, Anna	Aktuellt inom området Infopunkt: Samverkansplan för god, jämlik och jämställd hälsa. Fyra identifierade startområden, Parternas beslutsfattare har en ökad folkhälsovetenskaplig kompetens som tillämpas. Ökad kunskap om kommunernas och regionens omställningar inom välfärdsområdet/sociala hållbarhetsområdet och en förståelse för hur dessa är kopplade till folkhälsoarbetet Förutsättningar för samverkan mellan civilsamhälle, kommuner och region ska stärkas Respektive organisationers verksamheter har kunskap, förståelse och förmåga att integrera ett folkhälsoperspektiv i arbetet Framsteg under senare år, men mer finns att göra. Samverkansplanen bifogad möteskallelsen. Årsvisa prioriteringar görs med hjälp av länsövergripande arbetsgrupper. Vid intresse, återkomma och presentera mer av arbetet under hösten. Uppföljningsdag överenskommelserna om god, jämlik och jämställd hälsa 14/3: Årliga uppföljningar i form av konferens – syfte se hur vi kan stärka varandra för ett kraftfullt gemensamt arbete i länet. Målgrupp är intressenter med koppling till folkhälsoarbetet. Utvärderingen visar på nöjda deltagare. Albin Algotsson, Linköpings universitet föreläste och höll även i en workshop tillsammans med Behcet Barsom. Jenny Steen, Camilla Pettersson och Deepa Singhru erbjöd också workshops under dagen. Dagen upplevdes ge ökad förståelse mellan politik och tjänstepersoner. Väcker många frågor bland de förtroendevalda, ex. kring FH-teamens inkludering i kommunerna och hur man kan möjliggöra för att få in folkhälsokompetensen mer i kommunernas fortlöpande arbete. Viktigt att öka förståelsen hos politiken kring vikten av FH-kompetensen. Risk att man undviker frågorna och att fatta vissa beslut för det blir för politiskt. Önskvärt att öppna upp för teamen att komma till olika politiska

POSTADRESS

Region Örebro län
Box 1613
701 16 Örebro

E-POST regionen@regionorebrolan.se

BESÖKSADRESS

Klostergatan 23
Örebro

TELEFON

019-602 70 00

TELEFAX

019-602 70 08

ORG.NR

232100-0164

PLUSGIRO

122500-2

INTERNET www.regionorebrolan.se

	<p>grupperingar. Gränsöverskridande diskussioner behövs, det finns olika bilder av teamen i kommunerna. Önskar återkoppling kring uppföljning/utvärdering av dagen, viktigt att ta tillvara på det som kom fram under dagen, bra för kommande arbete. Kommer att återkopplas till FH-cheferna och även till kommande specifika samverkansråd i maj.</p> <p>Healthy Cities, Bra konferens i Borås, Matti Leijon, projektledare för Pep Kommun lyfte vi detta flertal tillfällen Örebroregionens pågående arbete som ett gott exempel. Xtream E-sport Arena, E-sportsanläggning i Göteborg, genom gaming uppmuntra även till rörelse. Intressant idé men en resurskrävande insats. Borås stad berättade om skolan som nav – öppet även efter skoltid med hjälp av föreningslivet. Under årsmötet avtackades Behcet från sitt styrelseuppdrag. Årskonferensen 19-20 mars 2026 förläggs till Örebro. Förslag att även lägga uppföljningsdagen för länets gemensamma överenskommelser i samband med detta för att hitta synergier i de gemensamma delarna. Vi får tillfälle att visa upp vårt arbete, och vi kan samtidigt få ta del av de föreläsningar som arrangeras via Healthy Cities. Peter Bergvall Virtanen är vårt tjänstepersonsstöd.</p>
<p>7. Camilla Pettersson Susanne Rosendahl</p>	<p>Growth – ett projekt inom Kraftsamling barn och unga, se ppt.</p> <p>Kraftsamling barn och unga – fokus främjande och förebyggande insatser. Utgår från preventionsforskning. Flera oönskade negativa utfall förebyggs med liknande insatser. Arbetet ska främja lokala initiativ och ett gemensamt lärande för intressenterna. Kraftsamling Barn och unga • Regional utveckling Mer information om programmet, talarna och anmälan hittar du här. Anmälan senast 20 mars, hör av er snarast om ni vill vara med : Konferens Kraftsamling barn och unga • Regional utveckling,</p> <p>Utlysning under 2024 – möjlighet prova insatser för att stärka arbetet. Max 300.000 under 1-3 år, 50% egen finansiering från kommunerna. 19 förslag, fem blev beviljade medel, Beviljade projekt 2024 • Regional utveckling Regional tillväxtnämnd godkänt en ny utlysning på 2 miljoner totalt, ej krav på medfinansiering. Konferens 4/4 – kopplat till goda och jämlika förutsättningar för barn och unga. Konferens Kraftsamling barn och unga • Regional utveckling</p> <p>Growth – fokus stärka det främjande och förebyggande arbete. Externa medel för en förstudie. Syfte minska utmaningar genom att göra en omställning mot ett mer proaktivt arbete. Bakgrund, arbete på Länsstyrelsen i Stockholm, ge ett kommungemensamt stöd och samordning utifrån ett regeringsuppdrag. "Data i dialog" innehåller fyra olika verktyg, <i>kommunrapport, enkät, preventionspaletten samt fördjupad dialog</i>. Rise, Sveriges forskningsinstitut och innovationspartner, har varit involverade kring framtagande av lägesbilder för att se över kommunernas förutsättningar att arbeta förebyggande utifrån resurser, mål samt tvärsektoriell samverkan. Kartläggning av främjande och förebyggande arbete görs via preventionspaletten. Vi kan bli bättre på att kartlägga befintligt arbete hos oss med fokus på de främjande och förebyggande verksamheterna. Koppling till befintlig lagstiftning viktig. Fyra prioriterade skyddsfaktorer är identifierade: <i>God föräldra-barnrelation, Måluppfyllelse i skolan, En meningsfull fritid och Ett tryggt närsamhälle</i>. Utgår från en socioekologisk</p>

	<p>modell, starta nära barnet och sedan titta vidare ut på samhällsnivå. Närsamhället väldigt viktigt för barnets uppväxtvillkor. För att kunna påverka utfall behövs ett starkt politiskt ledarskap för att ge förutsättningar för det arbetet som vi vet ger bäst effekt. Insatser har identifierats, samt ett fördjupat frågebatteri för mer kvalitativa svar. Bygga in kunskap över tid, ett långsiktigt arbete för ökad tvärsektoriell förståelse. Framgångsfaktorer – <i>samordnare, tvärsektoriell arbetsgrupp, styrkedjan fungerar, inkluderande arbete samt bra planering</i>. Lindesberg och Kumla med i projektet, fler intressenter finns i länet. Kort projekttid, förstudie för att inventera och prova inför ev. större arbete och nya ansökningar om medel. Byggande av kunskapsbas under en längre tid är ambitionen. Growth erbjuder ett samlat stöd under projekttiden, inga skyldigheter att återrapportera från kommunerna som är med. Workshop med erfarenhetsutbyte kommer ske i höst. Viktigt se över vad som ska mätas, att ha avstämning under resans gång. Förutsättningar för verksamheter och insatser, mäta och titta på kvalitet i de insatser som vi erbjuder. Hur väl fungerar det i praktiken, vad behöver förbättras? Koppling utfall i RUS finns också med. Önskemål från repr. från Karlskoga kring att få ta del av Stockholms erfarenheter. Koppling Backa barnet, ett komplement där Backa barnet är en av modellerna som lyfts som ett gott exempel. Kommunövergripande kunskap om insatser är det önskvärda. Hitta systemkrockar viktigt, ex där tvingande insatser inom socialtjänsten kan motarbeta andra skyddande insatser. Vill gärna fortsätta arbetet efter projekttiden via insatser kopplade till Kraftsamling barn och unga. Viktigt att lära mer om ett missionsinriktat arbetssätt och förändring av system. Lärlabb kommer erbjudas, bred inbjudan kommer spridas.</p>
<p>8. Kerstin Angergård Annette Danesjö</p>	<p>Nya FAR-medel, fördelning och användande</p> <p>Se ppt</p> <p>Statliga medel riktade mot elevhälsan kring fysisk erfarenhet på recept. Start våren 2023 – främja förskrivning av fysisk aktivitet på recept. Erbjudanden till samtliga kommuner i länet, start i Örebro kommun, individnivå specialsytt för den enskilde personen. Förebygga och behandla, ska förskrivas av legitimerad personal inom HoS och elevhälsans medicinska kompetens. Motsvara ett läkemedelsrecept, vad ska göras, hur ofta och hur ansträngande ska aktiviteten vara. Kunskapsstöd finns utifrån ordinerings för olika åkommor. Samverkan med friskvårdande partners. Hos oss RF/SISU, via en aktivitetskatalog får man tips på lämpliga insatser. Stort behov finns hos barn-och unga att vara mer fysiskt aktiva. Socioekonomin påverkar rörelse-och matvanor. Fritidskortet en hjälp att öka den fysiska aktiviteten, anpassat efter socioekonomin i familjen. Även stadsplanering viktigt för att kunna erbjuda trygga rörelsevägar till ex. skolan. Ungas röster önskar större möjlighet till rörelse, trygga miljöer behövs, bl.a. kropps-, könsnormer och rasism upplevs av ungdomarna påverka graden av fysisk aktivitet. Implementering via skolledning, skolsköterskor, arbetsgrupp finns.</p> <p>För vilka? Alla som rör sig för lite, men ofta kopplat till annat mående, andra symptom där FAR kan vara aktuellt som en insats för att förbättra måendet. Vårdnadshavare med när det gäller yngre barn. Motivation viktig del för att få det att fungera. Recepten läggs in i journalerna, rutin in i metodboken. Utbildningsinsatser och stöd erbjuds. Pengarna till regionen – men ägandeskapet finns i kommunerna så arbetet kräver nära samverkan för att fungera optimalt. Långsiktigt arbete, tar tid att implementera. Vilja finns hos skolsköterskorna vilket är en framgångsfaktor. Rektorererna chefer överskolsköterskorna, vilket kan påverka utfallet. Tillåtande rektorer ökar förutsättningarna. Gemensamma dokument mellan region och kommun är tidskrävande att ta fram. Viktigt att arbetet förankras och bygger på funktioner istället för personer. Att vårdnadshavare ska vara med, samt att göra en</p>

	<p>uppföljning är delar som kommunerna kan se som hindrande. Tiden är det som behöver avsättas, inga kostnader utöver det. Kommunerna kunnat rekvirera medel, spännande jämföra med andra regionen kring vad som fungerat bra. Rapport kommer från Socialstyrelsen i maj.</p>
9. Ingmar	<p>Teman till kommande möten Tema maj: Vägval för framtiden - En spaning mot år 2035. SKR:s trend- och omvärldsanalys som vänder sig till förtroendevalda och tjänstepersoner i kommuner och regioner. Även återkomma till vår uppföljningskonferens Tema hösten: Att mäta befolkningens hälsa och göra analyser för kommunerna och länet – hur har arbetet med Growth utvecklats, lägesanalys i länet. Fokus barn och unga men även den äldre befolkningen.</p>
10. Anna	<p>Uppföljning av folkhälsoöverenskommelserna 2024 – korta punkten, kan återkomma senare se bifogad ppt</p>
11. (Siw Lunanader tog över som mötesordförande) Folkhälsocheferna	<p>Folkhälsoteamens arbete Se ppt. Aktuella frågor från resp. länsdel, vad funkar bra, vad behöver utvecklas?</p> <p>Utgångspunkter för samverkan för god, jämlik och jämställd hälsa i Örebro län 2024-2029, från nationell nivå till lokalt arbete. Vi har drygt 20 år med gemensamma överenskommelser för ett långsiktigt FH-arbete i samverkan mellan regionen, länets kommuner och civilsamhället vi RF/SISU Örebro län samt Örebro läns bildningsförbund (ÖLBF). Samverkan sker även strukturerat med Länsstyrelsen även om inga skriftliga överenskommelser om samverkan är skrivna. Folkhälsa behöver vara ett genomsyrande perspektiv i kommunernas arbete.</p> <p>Lokala nedslag: Örebro kommun: FH är placerad i en enhet för Hållbar utveckling, stort fokus på folkhälsa kopplat till samhällsbyggnadsområdet, målområde 5 fem utifrån de åtta folkhälsopolitiska målen. Samverkan med Samhällsbyggnad, översiktsplanarbetet har FH-perspektivet med för att stärka de sociala aspekterna för jämlik och jämställd hälsa med samhällsplanering som verktyg. Södra stationens ombyggnad ett exempel, likaså arbetet kring aktiva transporter. Preventionstjänstens mitt fokus för samverkan för att öka förutsättningarna för goda och jämlika uppväxtvillkor. Brottsförebyggande, nya SoL, omställning Nära vård samt Partnerskap Örebros arbete i socioekonomiskt utmanande områden är delar där folkhälsokompetensen blir viktig. Södra länsdelen: Koppling operativt och strategiskt arbete inom kommunerna, bra förutsättningar tack vare ÖK kring samverkan. Vilja till tvärssektoriellt arbete. Förskjutning till ett mer proaktivt arbetssätt, generera besparingar på sikt. Föräldraskapsstöd, levnadsvanor, ungas delaktighet och inflytande samt hälsosamt åldrande prioriterade delar för en stärkt folkhälsa. Seniorkraft som ett gott exempel på arbete på tvärssektoriellt arbete i samverkan. Pep kommun och mat- och rörelse i fsk. är prioriterat. Långsiktighet och uthållighet viktigt. Arbetet en del i omställning till en nära vård. Norra länsdelen: Strukturellt och kulturellt tillsammansarbete, naturlig del i länsamverkansstrukturen på en gemensam plattform. Vilken gemensam färdplan ska vi ha och vilka aktiviteter blir viktiga? Hälsöfrämjande och förebyggande arbete får allt större plats. Nationella och regionala mål trättas ner för att bli hanterbart lokalt. Tydliga i prioriteringarna, identifiera viktiga insatser där fokus ska läggas. Samhandling för hälsa via Backa barnet och TSI – tidiga samordnade insatser, som fokus för att konkretisera. Strukturerad samverkan för tidiga insatser viktigt. Barnkonventionen och barnsynen viktig del i arbetet. Arbeta med det som vi vet är gynnsamt för individen.</p>

	<p>FH-teamet stödjande i arbetet, en unik roll, vara nav i arbetet tack vare kunskap om främjande och förebyggande arbete.</p> <p>Västra länsdelen: Lokal omställning, nytt politiskt läge, förändrade förutsättningar för arbetet. Folkhälsonämnden är avslutat, omställning kring arbetet behövs. Stort ungdomsperspektiv, ungdomsutvecklare anställda med koppling till teamet.</p> <p>”Inåtarbetet” – ser över teamets roll i det rättighetsbaserade arbetet. Utgår från västra länsdelens folkhälsomål. Ex. föräldraskapsstöd där teamet bidrar med en utredning kring vad som erbjuds utifrån ett kunskapsbaserat, tillgängligt stöd. Bland annat har det uppmärksammats att det behövs ett utvecklat arbete för vårdnadshavare och barn med en funktionsvariation. Genom samverkan kan vi förbättra arbetet, finns en riktlinje för arbetet, ägs av tjänstepersonerna. <i>Backa barnet</i> drivs även i Degerfors. Teamet är motor och generator i arbetet. TSI, Tidiga samordnade insatser, ser över hur FH-teamet kan vara en stöttande part kring görandet. Viktigt tydliggöra stödkedjan och inventera vilka förutsättningar som finns för att nå framåt i arbetet.</p> <p>Diskussion: Hur koppla samman politikerna i specifika samverkansråden med teamen? Var och hur möts man kring frågorna? Vem är mottagaren för arbetet? Hitta sammanhang att landa frågorna i bl.a. i de länsvisa folkhälsoteamen.</p> <p>Upplevs ibland svårt att få in frågorna i de politiska sammanhangen, avsaknad av en tydlig organisation för hur det ska göras. Börja i någon ände, få in frågorna löpande i nämnderna, klä på våra KSO:er så att kunskapen och förståelsen ökar. Hela kommunens angelägenhet, vad skulle hända om pengarna inte medgav FH-team – vore katastrofalt för många viktiga frågor initieras i det arbetet. Synd att FH-nämnden i Karlskoga avslutades, behövs någon som samordnar frågorna.</p> <p>Socialnämnden ofta ganska uppdaterade, men risk att frågorna fastnar där, behöver lyftas vidare upp i beslutsordningen för att visa på vikten av frågorna. Viktigt att skapa förståelse för frågorna och de kopplingar som finns samt vikten av att alla behöver involveras, ex. gällande nya SoL. Försöka hitta former för kontinuerliga presentationer av arbetet och även initiera samtal för fördjupat arbete. Hitta forum för diskussion utifrån hållbar utveckling/folkhälsa. Nyttja varandras kompetenser viktigt. Det är frågor vi måste hitta bra system för, vi behöver påverka tillsammans så att frågan landar även i politiken.</p>
12. Maria Belik	<p>Ny ÖK psykisk hälsa, se ppt samt bifogad länk till förinspelade filmer Presentationer inför samverkansmöten • Regional utveckling</p> <p>10 januari presenterades och beslutades strategin som ska gälla 2025-2034 med syfte att skapa en gemensam riktning. Fyra övergripande mål är beslutade. Överenskommelse mellan staten och SKR, även här fyra övergripande mål, hänger samman med strategin. Stimulansmedel utifrån invånarantal kopplat till arbete med målområdena. Mindre regionala medel i år, men mer till kommunerna De regionala medlen förvaltas på VoF, kommunerna har också fått egna medel. Ny samverkansplan skrivs fram för länets arbete, ska gå ut på remiss, hoppas på beslut under hösten.</p>
13. Ingmar	<p>Övriga frågor</p> <p>Sammanträdesdatum 2025: 16/5 12/9 och 21/11 (7/11 ev)</p> <p>Önskemål har funnits kring en gemensam utvecklingsdag med chefsgrupper och specifika samverkansråd och andra viktiga personer. Temat 7 november kommer vara psykisk hälsa. Dagen kommer ev. att ersätta 21/11 eller så kombineras de olika</p>

	<p>delarna under dagen. Ledamöterna uppmanas att boka in båda dagarna innan slutgiltigt beslut fattas.</p> <p>Fråga från norr kring Valfärdsguiden – ägandeskap? F-kassan ställer frågor, kan den tas till regionen? Ingmar undersöker, vi har inte tidigare varit involverade utifrån RU.</p> <p>Att tänka på framöver: Bifogade filmlänkar ska läggas direkt i kalenderkallelsen.</p>
14.	<p>Mötet avslutas Siw tackade för mötet</p>

✓ = deltog

Xxxx = meddelat förhinder

Ledamöter:

✓ Anna Ahnér, Askersund kommun
Ann-Christin Pettersson, Degerfors kommun
✓ Siw Lunander, Hallsbergs kommun
Mattias Kjellberg, Hällefors kommun
Amanda Lindgren, Karlskoga kommun
~~Annica Sjöqvist, Kumla kommun~~
Jerry Karjalainen, Laxå kommun
Jonas Hansen, Lekeberg kommun
✓ Jari Mehtäläinen, Lindesberg kommun
Peter Kotilainen, Ljusnarsberg kommun
✓ Anna Karlsson, Nora kommun
Jimmy Nordengren, Örebro kommun
Vakant, RF-SISU
✓ Cecilia Lönn-Elgstrand, ÖLBF
✓ Ann-Catrin Örtquist, Karlskoga

Ersättare:

~~Caroline Dieker, Askersund kommun~~
Anita Bohlin Neuman, Degerfors kommun
Ann-Christine Appelqvist, Hallsbergs kommun
Christina Kuurne, Hällefors kommun
Lena Hagström, Karlskoga kommun
Jan Engman, Kumla kommun
Elvy Wiklund, Laxå kommun
Berth Falk, Lekeberg kommun
Monika Klockars, Lindesberg kommun
Mathias Eriksson, Ljusnarsberg kommun
Pia-Maria Johansson, Nora kommun
✓ Christina Håkansson, Örebro kommun
Vakant, RF-SISU
Emma Lado, ÖLBF